

مقایسه تطبیقی آب انبارهای یزد و قزوین و ارتباط ویژگی های آنها با اقلیم منطقه

۱- مهروش کاظمی شیشوان*۲ - حامد پویا فر

۱. دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شبستر، شبستر، ایران

۲. دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بین المللی جلفا، جلفا، ایران

چکیده

آب در تمامی فرهنگ ها و ملیت ها اهمیت والایی دارد و ایرانیان با دیده احترام به آن می نگرستند، در ایران بدلیل بارندگی کم از یک سو و پراکنش نامناسب آب از سوی دیگر موجب بحران کم آبی و خشک سالی در اکثر مناطق شده است و همین امر سبب ایجاد تمهیداتی جهت تامین آب شیرین در این مناطق بدلیل فصلی بودن آب رودخانه ها و عدم دسترسی به آن، شده است که با پیشرفت تمدن، ذخیره سازی آب تکامل یافت و حوض هایی برای ذخیره آب احداث شد و در نهایت به جهت جلوگیری از تبخیر، آلودگی و گرم شدن آب درون مخزن ها، تصمیم به ساخت پوشش هایی بر روی این مخازن گردید که مجموع پوشش و مخزن به آب انبار ختم شد، که یکی از بهترین شیوه های ذخیره آب در این مناطق می باشد. با گذشت زمان با توجه به قطر مخزن و شکل آن انواع پوشش های گنبدی، مخروطی، چهار بخشی، کلنبو، پدید آمده است، فرضیه ی تحقیق بر این مبنی است که با بررسی وضعیت آب انبارها در دو ناحیه یزد و قزوین می توان به ویژگی آب انبار های نواحی مختلف با آب و هوای متفاوت و همچنین به گونه شناسی پوشش آب انبار ها دست یافت. روش تحقیق مقاله ی حاضر ترکیبی (توصیفی، تحلیلی، مقایسه ای) می باشد، به گونه ای که ابتدا اقلیم دو شهر انتخاب شده و مطالعات آن با استفاده از منابع کتابخانه ای شکل گرفته است و سپس با روش مقایسه ای سایر اطلاعات مورد نیاز گرد آوری شده و در نهایت مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته اند. نتایج حاصل از این کنکاش دست یابی به این مهم است که برای این شاهکار مهندسی، اقلیم چه تاثیری بر شکل و نوع پوشش آب انبار های یزد و قزوین دارد و کدام نوع پوشش مناسب تر بوده است.

کلید واژه ها: آب انبار، قزوین، یزد، اقلیم، پوشش مخزن